

DSPaM

Dansk Selskab for Palliativ Medicin

21.12.2017

Formandens beretning 2017 Dansk Selskab for Palliativ Medicin

Selskabet har nu 163 medlemmer.

Bestyrelsen har i 2017 bestået af:

Bodil Abild Jespersen, Aarhus Universitetshospital (formand)

Anette Hygum, Sygehus Lillebælt (næstformand)

Henrik Larsen, Rigshospitalet (kasserer)

Torben Strodl Andersen, Odense Universitetshospital (sekretær)

Merete Paludan, Hospitalsenheden Vest

Per Sjøgren, Rigshospitalet

Mogens Grønvold, Bispebjerg Hospital

Formandsberetningen indledes i år med at genbesøge selskabets 2020 mål.

DSPaM's 2020-mål

1. Palliativ medicin som et selvstændigt speciale i 2020

Vi arbejder målrettet, men der er mange barrierer. Sundhedsminister Ellen Trane Nørby skriver bl.a. i et svar på vores henvendelse: "Jeg har, som min forgænger forståelse for jeres ønsker, men har også noteret mig, at palliativ medicin er godkendt som fagområde, og det er også min holdning, at den nuværende, overordnede specialestruktur med grundspecialer og fagområder er en hensigtsmæssig model". Som det fremgår af svaret henvendte vi os også til hendes forgænger Sophie Løhde. Ikke desto mindre fortsætter vi kampen ufortrødent og har inviteret Sundhedsministeren til vores årsmøde.

På sidste årsmøde aftalte vi at rette henvendelse til de fire sundhedsvidenskabelige fakulteter vedrørende den prægraduate uddannelse i palliativ

medicin. KU svarede hurtigt, at det havde de ikke fokus på, men ville tage det op. De øvrige tre fakulteter svarede efter flere rykkere at de allerede underviste i emnet. Svar som vi er lidt skeptiske overfor.

2. 20 % af patienter henvist til specialiseret palliativ indsats er henvist med non-malign sygdom i 2020

Vi er langt fra at være i mål. Forhåbentligt kan det øgede fokus på samarbejdet med andre afdelinger end kræftafdelinger afhjælpe dette. I Vejle har man blandt andet ved MDT-konferencer et formaliseret samarbejde med cardiologisk afdeling omkring de palliative hjertepatienter I Region Midt har vi aftalt, at alle ALS patienter henvises til enheder for lindrende behandling.

3. Tidlig palliativ indsats til 50 % af patienter, der dør af kræft i 2020

I Vejle er man foregangsmænd på dette område. Vi afventer spændt resultaterne af forskningsprojektet, som forventes afsluttet primo 2019.

4. Specialiseret palliativ indsats til alle børn, der har behov for det i 2020

Der er nu etableret børnepalliative team i alle fem regioner.

5. Der er samarbejdsaftaler og strategier for samarbejde mellem DSPaM og alle relevante lægevidenskabelige selskaber i 2020

DSPaM's efteruddannelsesudvalg har i samarbejde med Dansk Cardiologisk selskab og REHPA arrangeret og afholdt et succesfuldt kursus "Når hjertet svigter" med næsten 60 deltagere. Der blev skabt netværk mellem cardiologer og palliativ medicinere og forhåbentligt kan et lignende samarbejde indgås med andre specialer.

Medicinsk cannabis

2017 har været et år hvor der er talt og skrevet uendelig meget om medicinsk cannabis. Henrik Larsen og jeg deltog som repræsentanter for DSPaM i Lægemiddelstyrelsens møde forud for forsøgsordningen vedrørende medicinsk cannabis den 6. december 2017.

I mødet deltog en lang række interessenter strækkende sig fra patientforeninger, apoteker, industri, landbrug og fiskeri til lægevidenskabelige selskaber.

Hovedbudskaber fra mødet i et lægeligt perspektiv:

Ordningen med magistrelt fremstillet marinol, nabilone og cannabis olie fra Glostrup apotek fortsætter uændret og uafhængigt af forsøgsordningen.

Lægemiddelstyrelsen ved i skrivende stund ikke hvilke produkter der kommer til at indgå i forsøgsordningen den 1. januar og Lægemiddelstyrelsen kan ikke vejlede om evt. dosering, ligesom der ikke vil være et tilgængeligt produktresumé.*

Lægemiddelstyrelsens indikationer for anvendelsen af medicinsk cannabis er vejledende. Det har været magtpåliggende for politikerne at lægerne har deres frie ordinationsret, og at alle læger kan ordinere medicinsk cannabis.

Proceduren for arbejdsgangen fra lægens ordination af medicinsk cannabis til en given patient, kontakt til apotek som fremstiller produktet og udlevering til patienten, fremgik ikke tydeligt. Formentligt fordi der fortsat ikke er kendskab til hvilke produkter som kommer til at indgå i forsøgsordningen.

Der er som altid ved magistrelt fremstillede lægemidler, også i forsøgsordningen, skærpet indberetningspligt ved mistanke om bivirkninger. Fraset overvågning af bivirkninger omfatter forsøgsordningen ikke yderligere evaluering f.eks. af effekt.

Lægen har ikke ordinationspligt og kan således ikke sagsøges for ikke at ordinere medicinsk cannabis.

Konklusion: DSPaM anbefaler fortsat ikke at ordinere medicinsk cannabis, men lader det være op til den enkelte læge.

Fagområdespecialist

Der er nu 61 godkendte fagområdespecialister i palliativ medicin og ca. 40 arbejder fortsat indenfor den specialiserede palliative indsats i Danmark. Vi har opgjort antallet af fuldtidsstillinger indenfor området til næsten 100, og der ligger derfor en kæmpe opgave i forhold til uddannelse. Den eksisterende uddannelseskapacitet kan på ingen måde matche behovet og den store udfordring bliver at tænke og afsøge nye muligheder for den teoretiske fagområdeuddannelse.

Sundhedsstyrelsens vejledninger

2017 blev også året hvor Sundhedsstyrelsen udgav nye anbefalinger for den palliative indsats affødt af Kræftplan IV. De seneste anbefalinger var fra 2011 i forbindelse med Kræftplan III. Anbefalingerne er primært en styrkelse af basisniveauet, hvor der er fokus på tidlig identifikation og behovsvurdering. Et løft bliver den mere systematiske afholdelse af ACP samtaler og palliative islæt ved MDT – konferencer. Sundhedsstyrelsen har ligeledes i år revideret

vejledningen i medikamentel palliation i terminalfasen, den seneste udgave var fra 2002. Den endelige udgave efter høringsfasen er endnu ikke kommet, men der er tale om en betydelig mere nuanceret vejledning, som i højere grad afspejler den kliniske praksis.

Afsluttende bemærkninger

2017 blev også året hvor DSPaM debuterede på de sociale medier i form af en lukket Facebook gruppe, hvor nyheder og artikler udveksles. Diskussionslysten har indtil videre været behersket, men det har været en fin start, og Forskernetværket har netop fulgt trop med en lukket gruppe for netværkets medlemmer.

Lejligheden her skal også benyttes til på selskabets vegne at ønske tillykke til praktiserende læge Anne Weibull. Anna modtog på lægedage de praktiserende lægers ærespris, Mahlerprisen. Prisen er naturligvis først og fremmest en anerkendelse af Annas store arbejde med at sætte den palliative indsats på dagsordenen i primærsektoren, men også en anerkendelse af betydningen af den palliative indsats.

Professorerne Per Sjøgren og Mogens Grønvold har i flere år siddet i DSPaMs bestyrelse. De havde slet ikke professortitlen, da de i sin tid blev valgt ind. Med de nye vedtægter er de ikke længere medlemmer af bestyrelsen, men har fortsat møderet, så selskabet kan nyde godt af deres faglige input. Torben Strodl Andersen har efter fire år valgt ikke at genopstille til bestyrelsen. Tak for at få sat efteruddannelse på dagsordenen.

Tusind tak for et inspirerende og engageret samarbejde gennem årene til alle. Jeg har valgt at trække mig fra bestyrelsesarbejdet for at skabe mulighed for friskt blod i selskabets årer.

Jeg håber at se så mange som muligt på årsmødet.

Aarhus den 14. december 2017

Bodil Abild Jespersen
Formand

* Lægemiddelstyrelsen udgav den 19. december nedenstående vejledning

<https://laegemiddelstyrelsen.dk/da/nyheder/2017/vejledning-til-laeger-om-medicinsk-cannabis/~media/9C3506597F624CF0B755ADE2BD8A8E69.ashx>